



Høgskolen i Telemark

Avdeling for allmenne fag

EKSAMEN

I

5310 Mikro- og markedsøkonomi

06.01.10

Tid: 4 timer

Målform: Bokmål

Sidetall: 3 (inkl. denne forsiden)

Hjelpemiddel: Kalkulator

Merknader: Alle oppgaver skal besvares

Vedlegg:

Eksamensresultata blir offentliggjort på nettet, via Arena høgskole. I tillegg finn du eksamensresultatlistar på utsida av eksamenskontoret, men da treng du kandidatnummeret ditt, så du bør notere dette på ein lapp og legge den i lommeboka.

Oppgave 1 (teller 20 %)

a) Forklar følgende begreper:

- samfunnsøkonomi
- isokvanter
- indifferenskurver

b) Hva menes med betalingsvilje og konsumentoverskudd? Bruk disse begrepene til å klargjøre/drøfte følgende utsagn: Det er best å avslå et tilbud om et vareparti når nytten av siste enhet er lavere enn prisen.

Oppgave 2 (teller 30 %)

Tilbudet av kafétjenester i tettstedet Kos er gitt ved

$$X_T = 3 \cdot P$$

der P er prisen per gjennomsnittlig kafétjeneste og X er antall slike tjenester.

Anta videre at månedlig etterspørsel etter kafétjenester i Kos er gitt ved

$$X_E = B - 2P$$

der B er en parameter.

a) Anta at $B = 1000$. Bestem pris og mengde ved markedslikevekt. Illustrer i et diagram.

b) Definer begrepet priselastisitet i etterspørselen. Regn ut denne ved likevekten i spørsmål a).

c) Anta så at $B = 1500$. Bestem ny markedslikevekt. Illustrer og forklar hvordan markedskreftene virker ved overgangen fra likevekten i spørsmål a) til ny likevekt.

d) Hva kan forklare et slikt skift i etterspørselen som fra spørsmål a) til spørsmål c)?

e) Anta igjen at $B = 1000$. Tenk deg at alle tilbyderne av kafétjenester i Kos slår seg sammen og lager et kartellsamarbeid. Forklar/argumenter for at kartellets grenseinntekt (GI) og grensekostnad (GK) blir henholdsvis

$GI = 1500 - 2X$ og $GK = (1/3) \cdot X$. Bestem kafékartellets monopoltilpasning.

Diskuter hvorvidt dette samarbeidet er samfunnsøkonomisk bra.

Føl oppgave 2e - stuektene ikke består om det den ikke skulle resultere

Oppgave 3 (teller 30 %)

En bedrift har kostnadene

$$K(X) = X^3 - 12X^2 + 60X$$

der X er produktmengden.

- Hva menes med grense- og enhetskostnader? Vis at disse er gitt ved henholdsvis $GK = 3X^2 - 24X + 60$ og $TEK = X^2 - 12X + 60$ i det aktuelle eksemplet.
- Finn minimum enhetskostnad og den mengde som gir dette. Finn også minimum grensekostnad og den mengde som gir det. Skisser begge kurvene i et diagram. Hva er den laveste prisen bedriften kan tåle som er forenlig med lønnsom virksomhet?
- Anta at bedriften maksimerer profitten og er pristaker (prisfast kvantumstilpasser) i det aktuelle markedet. Vis at bedriftenes produkttilbud da er 8 enheter når markedsprisen er 60. Bestem profitten og illustrer i en graf.
- Hva menes med prisdiskriminering? Hva må til for at slik diskriminering skal være mulig og lønnsomt?

Oppgave 4 (teller 20 %)

Anta at vi har to bedrifter som vurderer å etablere seg i et nytt marked, og hver bedrift må ta sin beslutning uten å vite hva den andre bedriften gjør. Uheldigvis er markedet bare stort nok for en av bedriftene. Dersom begge bedriftene etablerer seg vil hver av bedriftene få et tap på 10 millioner. Dersom bare en av bedriftene etablerer seg, så vil denne bedriften få en profitt på 50 millioner og den andre bedriften vil akkurat få 0 i profitt. Hvis ingen av bedriftene etablerer seg, blir det selvsagt null profitt for begge.

- Sett opp spillmatrisen (payoff-matrisen) for dette spillet.
- Forklar hva vi mener med dominante strategier. Finn eventuelle dominante strategier i spillet.
- Forklar hva vi mener med Nash-likevekt. Finn Nash-likevekt(er) i spillet.